

Opis	Dobra praktyka # 2	Projekt UGB
Tytuł dobrej praktyki	WIELOPOKOLENIOWE OGRODY SPOŁECZNOŚCIOWE (Projekt UGB w ramach Programu INTERREG Europa Środkowa)	
WWW <i>Strona organizacji, regionu lub projektu, jeśli jest dostępna</i>	https://zsm.krakow.pl/	
EMAIL		
Streszczenie <i>Jakiego problemu lub wyzwania dotyczy dobra praktyka? W jakim kontekście praktyka się powiodła? Jakie cele zostały osiągnięte? Jakie główne działania zostały przeprowadzone?</i>	<p>Ogród społecznościowy to optymalne rozwiązanie dla zagospodarowania małych powierzchniowo terenów zielonych w miastach zarówno małych jak średnich i dużych. Ogrody społecznościowe mogą mieć różne rozmiary (w Krakowie obecnie zajmują działki o powierzchni od 0,135 ha do 1,8 ha). Zawsze składają się one z małych rabat (zwykle 3x3m), utrzymywanych przez pojedyncze osoby lub rodziny. Aby zaaranżować ogród społecznościowy, musi znaleźć się lider, który zainicjuje proces i stworzy zespół ochotników złożony minimum z 3 osób. Wezmą oni odpowiedzialność za powstający ogród. Inicjatorami mogą być nieformalne grupy znajomych, sąsiadów, organizacje lub instytucje (fundacje, stowarzyszenia, szkoły, lokalne domy kultury, centra aktywności lokalnej itp.).</p> <p>Pomysł stworzenia ogrodu społecznościowego powinien zostać jak najszerzej nagłośniony poprzez plakaty, media społecznościowe, otwarte spotkania, pikniki – aby zachęcić jak najwięcej osób do udziału. Następnym krokiem jest uzyskanie terenu, który musi być własnością miejską. Może to być nieużytek, istniejący, lecz nieurządzony teren zieleni, lub teren należący do placówki publicznej (np. szkoły). Lider zespołu podpisuje z miastem bezpłatną umowę użyczenia terenu na rok, zaś dwaj pozostali wolontariusze składają deklarację członkowską. Po roku umowa może być przedłużona. Zespół inicjatorów musi ustalić zasady obowiązujące w ogrodzie i animować jego działalność.</p> <p>Powstająca społeczność ogrodu decyduje samodzielnie o charakterze i zagospodarowaniu danego terenu – czy będzie on służył funkcjom użytkowym czy ozdobnym, jakie typy rabat zostaną zastosowane, gdzie umieścić ławostół i kompostownik, czy będą dodatkowe elementy jak altana, szklarnia, ule itp.</p>	

Pierwsze kroki w nowym ogrodzie będą wspierane przez miasto. Każdy ogród powinien otrzymać “pakiet startowy” obejmujący doradztwo projektowe, narzędzia, ławki i stół piknikowy i/lub rabaty podniesione. Jeżeli to konieczne, cięższe prace przygotowawcze zostaną przeprowadzone przez profesjonalną firmę ogrodniczą. Dalsze wsparcie i wymianę doświadczeń zapewnią regularne szkolenia i warsztaty (“Szkola Miejskich Ogrodników”).

Tablica z nazwą i logiem przy wejściu do Krakowskiego Ogrodu Społecznego „Macierzanki” wykonana przez współpracującego stolarza, źródło: Galeria Prywatna KOS „Macierzanki”

*Proste czynności ogrodowe mogą wykonywać dzieci, uczą się wtedy jak troszczyć się o rośliny,
źródło: Galeria Prywatna KOS „Macierzanki”*

<p>Grupa docelowa/adresaci <i>Kim są główni interesariusze i beneficjenci dobrej praktyki?</i></p>	<p>Bezpośrednio: zarządzający terenami zielonymi, władze lokalne (dzielnica, gmina, powiat), organizacje pozarządowe zajmujące się tematyką „zieloną”. Pośrednio: mieszkańcy.</p>
<p>Źródła finansowania</p>	<p>Projekt RU:RBAN – ‘Resilient Urban Agriculture and Landscape’ (URBACT) Środki własne, programy regionalne, LEADER, INTERREG Projekt UGB (Interreg Europa Środkowa)</p>
<p>Łączna wartość /kwota dofinansowania</p>	<p>nd</p>
<p>Najważniejsze osiągnięcia (rezultaty) <i>Co świadczy o sukcesie dobrej praktyki?</i></p>	
<p>Rezultaty ilościowe (twarde) <i>(liczba zaangażowanych osób, liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów, liczba zrealizowanych wydarzeń etc.)</i></p>	<p>Dzięki programowi <i>RU:RBAN</i>, w Krakowie planowane są szkolenia dla 6 wolontariuszy. Staną się oni ‘<i>Gardeniserami</i>’, czyli ‘Organizatorami Ogrodów’ (od ang. ‘Garden’ + ‘Organisers’), tzn. liderami, którzy będą dzielić się zdobytą wiedzą na temat ogrodnictwa, zarządzania i współpracy w ramach społeczności ogrodowych oraz z innymi zainteresowanymi mieszkańcami.</p>
<p>Rezultaty jakościowe (miękkie) <i>(efekty społeczne, gospodarcze lub środowiskowe projektu, zmiana sytuacji grupy docelowej w wyniku wdrożenia dobrej praktyki etc)</i></p>	<p>Ogrody społecznościowe mają ogromną wartość dla lokalnych społeczności. Są one tworzone przez i dla mieszkańców – każdy chętny może wziąć udział w tej inicjatywie. Zapewniają one mieszkańcom miast możliwość spędzania czasu w ruchu, na powietrzu, w kontakcie z naturą i innymi ludźmi – co przyczynia się do poprawy stanu zdrowia, a ogrody stają się prawdziwymi centrami lokalnych działań. Ogrody te wspierają także aktywizację osób starszych – nawet jeśli nie mają one siły pracować fizycznie, mogą dołączyć do społeczności i wspierać ją swoją wiedzą i doświadczeniem, spędzając czas z młodszymi.</p> <p>Kolejną korzyścią jest możliwość pozyskania zdrowej żywności – każdy może zbierać własne plony wolne od środków chemicznej ochrony roślin. Jeden z największych ogrodów społecznościowych w Rzymie składa się ze 107 grządek o wymiarach 3x3m, z których każda zapewnia świeże warzywa dla dwóch rodzin. To pokazuje niezwykle wysoką wartość użytkową takich ogrodów. Przyczynia się ona do poprawy sytuacji ekonomicznej lokalnych społeczności, łagodzenia biedy oraz wykluczenia.</p>

<p>Oddziaływanie na poziomie regionalnym, krajowym, międzynarodowym <i>(wpływ wdrożenia praktyki na szerszy krąg potencjalnych odbiorców)</i></p>	<p>Ogrody tego typu mogą przynieść korzyści samorządowi miejskiemu w postaci niższych wydatków na utrzymanie terenów. Korzyścią środowiskową będzie zwiększenie bioróżnorodności. Do wdrożenia działania nie są potrzebne specjalne środki ani technologie. Niezbędne rozwiązania mają charakter informacyjny i edukacyjny – miasto musi koordynować przydzielanie działek, kwestie umów oraz zapewniać narzędzia, wyposażenie i doradztwo.</p>
<p>Okres realizacji <i>(data rozpoczęcia/zakończenia, liczba miesięcy)</i></p>	<p>Projekt <i>RU:RBAN</i> wdrażany jest w latach 2018 - 2020 Więcej informacji o projekcie: https://urbact.eu/rurban</p>
<p>Innowacyjność <i>Co było innowacyjne? Jaką nową metodę i podejście zastosowano?</i></p>	<p>Prezentowana praktyka ma ogromny potencjał rozwojowy dla lokalnych społeczności. Silnie przeciwdziała wykluczeniu osób starszych i mniej zamożnych, zapewnia możliwość wymiany i podtrzymywania więzi międzypokoleniowych. Może być wdrażana zarówno w miastach małych (do 20 tys. mieszk.) jak i średnich i dużych.</p>
<p>Napotymane trudności <i>(wyciągnięte wnioski)</i></p>	<p>Przełamanie barier organizacyjnych oraz mentalnościowych (mieszkańcy współgospodarzami terenów zielonych obok domu, w dzielnicy itp.)</p>
<p>Potencjał transferowalności <i>Dlaczego praktykę można uznać za interesującą dla innych regionów? Czy są możliwości „przeniesienia” praktyki (lub niektórych jej aspektów) do nowych regionów?</i></p>	<p>Praktyka może być transferowana do miast zarówno małych, jak i większych. Nie wymaga dużych nakładów finansowych (dzierżawa miejsca, pakiet startowy). Angażuje lokalną społeczność i wyzwala naturalny entuzjazm mieszkańców. Praktyka może mieć szczególne znaczenie w czasach epidemii (małe ogrody, naturalna izolacja, wypoczynek w miejscu zamieszkania).</p>